

Dz.U. 1982 nr 7 poz. 55**USTAWA
z dnia 26 lutego 1982 r.****o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej****Rozdział 1
Przepisy ogólne****Art. 1.**

1. Ustawa reguluje opodatkowanie:
  - 1) przedsiębiorstw państwowych,
  - 2) zrzeszeń przedsiębiorstw i innych organizacji grupujących przedsiębiorstwa państowe,
  - 3) przedsiębiorstw międzynarodowych i innych jednostek gospodarczych utworzonych przez organ administracji państowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia bądź umowy,
  - 4) utworzonych przez przedsiębiorstwa państowe przedsiębiorstw mieszanych z podmiotem zagranicznym, organizacją spółdzielczą bądź z organizacją społeczną ludu pracującego,
  - 5) zagranicznych osób prawnych działających w Polsce na podstawie porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządami obcych państw,
  - 6) banków, z wyjątkiem Narodowego Banku Polskiego,
  - 7) szkół wyższych i jednostek badawczych,
  - 8) innych niż wymienione w pkt 1-7 państwowych jednostek organizacyjnych, prowadzących działalność gospodarczą,
  - 9) spółdzielni i ich związków oraz Naczelnej Rady Spółdzielczej i Centralnego Związku Rzemiosła,
  - 10) spółek handlowych, w których Skarb Państwa albo jednostki gospodarki uspołecznionej posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego,
  - 11) spółek wodnych i leśnych oraz ich związków,
  - 12) organizacji politycznych, społecznych i zawodowych zwanych dalej "jednostkami gospodarczymi".
2. Rada Ministrów po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej, w drodze rozporządzenia, może uznać za jednostki gospodarcze także inne jednostki gospodarki uspołecznionej niż wymienione w ust. 1.

Art. 2.

Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb zgłoszania obowiązku podatkowego (rejestracji podatkowej).

Art. 3.

1. Jednostki gospodarcze uiszczały:

- 1) podatek obrotowy,
- ¹2) podatek od płac,
- 6) oraz podatki wynikające z odrębnych ustaw podatkowych.
2. Jeżeli jednostka gospodarcza posiada zakłady (oddziały) sporządzające samodzielnie bilans, podatek obrotowy oraz podatek od płac uiszczają te zakłady.
- ²4. Jednostki gospodarcze są obowiązane do obliczania i terminowego wpłacania należnego podatku bez wezwania organu podatkowego.
5. Urządzenia ewidencji księgowej jednostki gospodarczej powinny zawierać dane potrzebne do ustalenia przedmiotu i podstawy opodatkowania, wysokości należnego podatku oraz uiszczonych z tego tytułu kwot.

Art. 4.

Organem podatkowym w sprawach ustalania wysokości zobowiązań podatkowych i poboru podatków, z wyjątkiem podatku od nieruchomości, od jednostek gospodarczych podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych jest Minister Finansów.

Art. 5.

Odrębna ustanawia okresła, które podatki stanowią dochód budżetu centralnego, a które budżetów terenowych poszczególnych stopni.

Rozdział 2

Podatek obrotowy

Art. 6.

1. Opodatkowaniu podatkiem obrotowym podlega działalność gospodarcza, wykonywana przez jednostki gospodarcze, polegająca na:
  - 1) sprzedaży (dostawie) wytworzonych przez nie produktów,
  - ³3) sprzedaży produktów wytwarzanych bądź importowanych przez inne jednostki gospodarcze, w wypadkach i na warunkach określonych przez Ministra Finansów,
  - 4) sprzedaży komisowej,
  - 5) zakupie (skupie) produktów określonych przez Ministra Finansów, w drodze rozporządzenia, z wyjątkiem wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych,
  - 6) świadczeniu usług (robót), w tym również usług polegających na przewozie, spedycji, wykonywaniu umów agencyjnych i zleceń, reklamy, wynajmie, wydzierżawianiu lub przechowywaniu rzeczy, organizowaniu i prowadzeniu gier losowych i totalizatorów, usług w zakresie kultury i sztuki oraz usług rozrywkowych,
  - 7) organizowaniu imprez.
2. Za sprzedaż produktów wytwarzanych przez jednostki gospodarcze uważa się również sprzedaż wewnętrzna, polegającą na przekazywaniu produktów wewnętrz jednostki gospodarczej, przeznaczonych dla:
  - 1) własnych inwestycji,

- 2) biur kompletacji dostaw, sklepów fabrycznych i innych punktów sprzedaży detalicznej prowadzonej przez jednostkę gospodarczą,
- 3) innych celów nieprodukcyjnych,
- 4) celów produkcyjnych, w wypadkach określonych przez Ministra Finansów w tabeli stawek podatku obrotowego.

3. Opodatkowaniu podlegają również:

- 1) nadmierne ubytki produktów określonych przez Ministra Finansów; za nadmierne ubytki produktów uważa się ubytki powstałe w czasie ich produkcji, magazynowania, przerobu, zużycia lub przewozu, zmniejszone o powstające w czasie tych czynności dopuszczalne ubytki, obliczone na podstawie obowiązujących norm,
- 2) zawinione niedobory produktów zakupionych po cenach nie zawierających podatku obrotowego,
- 3) towary sprowadzone przez jednostki gospodarcze lub nadesłane tym jednostkom z zagranicy.

4. Za produkty uważa się:

- 1) wyroby gotowe i części produktów, w tym również niepełnowartościowe (pozagatunkowe),
  - 2) surowce, półfabrykaty i materiały,
  - 3) produkty uboczne oraz odpady określone przez Ministra Finansów, w drodze rozporządzenia, z wyjątkiem wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych,
  - 4) w jednostkach skupu - również produkty gospodarki rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, sadowniczej, leśnej, łąkowej, wodnej i rybnej,
  - 5) w wypadkach określonych w ust. 3 pkt 1 - również produkcję w toku.
5. Opodatkowanie, o którym mowa w ust. 3, pkt. 1 i 2, stosuje się bez względu na przysługujące jednostce gospodarczej z innego tytułu zwolnienia od podatku obrotowego lub ulgi podatkowej.

Art. 7.

Podatnikiem jest jednostka gospodarcza prowadząca działalność gospodarczą, polegającą na:

- 1) wytwarzaniu (przetwarzaniu) lub wydobyciu produktów,
- 2) wykańczaniu, naprawie lub odnawianiu produktów w tym celu nabytych,
- ⁵ 4) sprzedaży w stanie nie przerobionym produktów nabytych,
- 5) świadczy usługi,
- 6) organizowaniu imprez,

- jeżeli w następstwie tej działalności osiąga obrót podlegający opodatkowaniu.

2. Podatnikiem jest również jednostka gospodarcza:

- 1) z tytułu nadmiernych ubytków i zawinionych niedoborów,
  - 2) udzielająca, w zakresie swej działalności, innym jednostkom lub osobom fizycznym zamówień na wykonanie produktów z jej własnych materiałów i surowców, które następnie zbywa, lub przyjmująca zamówienia na wykonanie usługi przez inne jednostki lub osoby.
3. W przypadku towarów sprowadzonych z zagranicy, podatnikiem jest jednostka gospodarcza, która z mocy odrębnych przepisów jest obowiązana do uiszczenia cła albo byłaby do tego obowiązana, gdyby towar nie był zwolniony od cła lub cło nie zostało zawieszone bądź gdyby na dany towar obowiązywała inna stawka celna niż zerowa.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do jednostek gospodarczych, którym towar został nadesłany z zagranicy.

Art. 8.

1. Podstawę opodatkowania stanowi obrót osiągnięty przez jednostkę gospodarczą.
2. Obrotom jest należność:
  - 1) za sprzedane produkty - obliczona według cen sprzedaży (cen realizacji),
  - ⁶2) za świadczone usługi - obliczona według cen usług, a w wypadku gier losowych i totalizatorów - suma wpłat uczestników tych imprez.
3. W wypadkach określenia stawki podatku obrotowego kwotowo od jednostki produkcji podstawę opodatkowania stanowi ilość sprzedanych lub zakupionych produktów.

Art. 8a.

Przy opodatkowaniu towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy za obrót uważa się wartość celną tych towarów powiększoną o cło, także w tym przypadku, gdy towary te na podstawie odrębnych przepisów zostały w całości lub w części zwolnione od cła bądź cło zostało zawieszone albo zastosowano preferencyjną stawkę celną.

Art. 9.

1. Przy opodatkowaniu nadmiernych ubytków produktów za podstawę opodatkowania przyjmuje się wartość nadmiernego ubytku produktu, określona według cen zbytu.
2. Przy opodatkowaniu zawinionych niedoborów produktów podstawę opodatkowania stanowi należność, którą obciążono osobę odpowiedzialną za niedobór.

Art. 10.

1. Przy opodatkowaniu świadczenia usług podstawę opodatkowania stanowi należność (opłata) za usługi, z wyłączeniem wartości materiałów i części zaliczonych zleceniodawcy i wyodrębnionych w fakturze. Wyłączenia tego nie stosuje się do usług objętych cennikiem, jeżeli cena obejmuje również należność za materiały i części zaliczone zleceniodawcy do wartości usług.
2. Jeżeli jednostka gospodarcza przyjmuje zlecenie na wykonanie usługi i powierza jej wykonanie innej jednostce gospodarczej, podstawę opodatkowania jednostki, która przyjęła zlecenie od odbiorcy usługi, stanowi różnica między należnością wynikającą z faktury wystawionej zleceniodawcy a należnością faktycznego wykonawcy usługi. Obie te należności powinny być ujęte w fakturze w oddzielnym pozycji. Jeżeli fakturę wystawia tylko faktyczny wykonawca usługi, podstawę opodatkowania jednostki, która przyjęła zlecenie od odbiorcy usługi, stanowi kwota należnej prowizji.
3. Przy sprzedaży komisyjnej i wykonywaniu umów agencyjnych i umów zlecenia podstawę opodatkowania stanowi suma należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi.

Art. 11.

Do podstawy opodatkowania nie wlicza się:

- 1) kwot, o które zmniejszono pierwotne sumy faktur w wyniku korekt dokonanych w związku z uznaniem

- reklamacji, ze zwrotami produktów, stosowaniem niewłaściwych cen oraz sprostowaniem pomyłek,
- 2) należności stanowiących zwrot wydatków i kosztów poniesionych w imieniu i na rachunek nabywcy produktów oraz kosztów podróży, związanych z wykonaniem usług poza siedzibą jednostki gospodarczej świadczącej te usługi, jeżeli zostaną wyodrębnione w fakturze w oddzielnej pozycji,
  - 3) należności za opakowania zakupione przez jednostkę gospodarczą, jeżeli nie są wliczane do ceny sprzedaży produktu,
  - 4) dopłat do cen, które jednostka gospodarcza pobiera wyłącznie jako inkasent lub płatnik.

Art. 12.

Jeżeli jednostka gospodarcza prowadzi działalność polegającą na wykańczaniu, naprawie lub odnawianiu produktów nabytych w celu ich dalszej odsprzedaży, dla których ustalone są stawki procentowe, to z podstawy obliczenia podatku wyłącza się wartość tych produktów, obliczoną według ceny zakupu, pod warunkiem, że nie określono dla tych produktów szczególnej stawki podatkowej, a wartość tych produktów zostanie przez jednostkę gospodarczą wykazana w rachunku w oddzielnej pozycji.

Art. 12a.

- 1. Właściwy dla podatnika urząd skarbowy określi wysokość obrotu w drodze oszacowania, w przypadku gdy podatnik wykonał świadczenia dla innej osoby (jednostki) stosując cenę znacznie niższą od ceny stosowanej w danej miejscowości lub na danym rynku, a w toku postępowania udowodnione zostanie, iż niższa cena została zastosowana w wyniku istnienia powiązania między kontrahentem lub osobami pełniącymi u kontrahentów funkcje zarządzające, nadzorcze lub kontrolne, lub gdy zachodzą powiązania o charakterze rodzinny, kapitałowy, majątkowy lub wynikające ze stosunku pracy. Związek ten istnieje także, gdy którakolwiek z wymienionych osób łączy funkcje zarządzające, nadzorcze lub kontrolne u kontrahentów.
- 2. Przez pojęcie powiązań rodzinnych, o których mowa w ust. 1, rozumie się małżeństwo oraz pokrewieństwo lub powinowactwo do drugiego stopnia.
- 3. Przez pojęcie powiązań kapitałowych, o których mowa w ust. 1, rozumie się sytuację, w której jedna z osób lub jeden z kontrahentów posiada lub dysponuje, bezpośrednio lub pośrednio, prawem głosu wynoszącym co najmniej 5% wszystkich praw głosu.

Art. 13.

Za datę dokonania obrotu uważa się:

- 1) datę wykonania umowy,
- 2) w wypadkach określonych w art. 6 ust 2 - datę przekazania produktów; w razie składowania produktów i ujmowania ich w ewidencji w związku ze sprzedażą wewnętrzną jako zapasy materiałów - za datę dokonania obrotu uważa się datę przekazania produktów do magazynu materiałów lub podręcznego magazynu produkcji,
- 3) w wypadkach, o których mowa w art. 6 ust.3:
  - a) w pkt 1 - dzień, w którym powstał nadmierny ubytek produktu, a w razie niemożności ustalenia tej daty - dzień stwierdzenia ubytku,
  - b) w pkt 2 - dzień, w którym niedobór został uznany za zawiniony.

Art. 14.

Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą rozpoczęcia przez jednostkę gospodarczą działalności podlegającej opodatkowaniu, a kończy się z chwilą zaprzestania tej działalności.

Art. 15.

1. Stawka podatku obrotowego od sprzedaży produktów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1,3 i pkt 5, wynosi 20% osiągniętego obrotu.
74. Minister Finansów ustala stawki podatku obrotowego dla:
  - 1) wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego, wyrobów winiarskich i produktów przemysłu piwowarskiego,
  - 2) soli,
  - 3) tytoniu i wyrobów tytoniowych,
  - 4) zapałek,
  - 5) metali szlachetnych,
  - 6) benzyny i oleju napędowego.
5. Stawka podatku obrotowego od:
  - 1) świadczenia usług i organizowania imprez wynosi 5% podstawy opodatkowania,
  - 2) sprzedaży komisowej wynosi 10% podstawy opodatkowania.
6. Deputaty pracownicze podlegają opodatkowaniu według stawek obowiązujących dla danego produktu.
7. Minister Finansów w drodze rozporządzenia, z wyjątkiem wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych, może ustalać pobór podatku w innej formie niż określona w ust. 1. W szczególności może określić stawkę podatku kwotowo od jednostki produktu, a w odniesieniu do produktów, na które ustalono zarówno urzędowe ceny detaliczne, jak i urzędowe ceny zbytu - w formie różnicy tych cen.
- 7a. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Współpracy Gospodarczej z Zagranicą określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek podatku dla towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy.
8. Minister Finansów w drodze rozporządzenia, z wyjątkiem wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych ustala podlegającą publikacji tabelę (taryfę) stawek podatku obrotowego, z tym że w tabeli tej nie uwzględnia się stawek dla wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych.

Art. 16.

1. Stawki podatku obrotowego, określone w art. 15 ust. 1-5, mają charakter cenotwórczy i uwzględniane są jako element kalkulacyjny przy ustalaniu cen produktów.
2. Stawki podatku w ciągu roku są stałe. Jednakże Minister Finansów może zmienić stawki podatku, jeżeli zajdzie potrzeba zmiany cen spowodowana sytuacją rynkową bądź uzasadnionym wzrostem kosztów produkcji oraz w wypadkach osiągania przez jednostki gospodarcze zysków nie związanych z efektywnością gospodarowania.
3. Zmiany stawek podatkowych objętych tabelą, o której mowa w art. 15 ust. 8, Minister Finansów może wprowadzić w okresie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy, z zastrzeżeniem ust. 2.

Art. 17.

1. Przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze, określone w art. 1 ust. 1 pkt 3, uiszczają podatek obrotowy zgodnie z przepisami ustawy, chyba że porozumienie bądź umowa o ich utworzeniu określają odmiennie wysokość i sposób opodatkowania.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również do zagranicznych osób prawnych działających w Polsce na podstawie porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządami obcych państw.

Art. 18.

Obroty osiągnięte ze sprzedaży produktów i usług na eksport są wolne od podatku obrotowego, z wyjątkiem eksportu wewnętrznego oraz produktów określonych przez Ministra Finansów.

Art. 19.

1. W razie sprzedaży produktów i usług na eksport podatek obrotowy uiszczony w poprzednich fazach obrotu od surowców i materiałów zużytych do ich wyrobu bądź przy świadczeniu usługi podlega zwrotowi.
2. Zasady obliczania oraz tryb zwrotu podatku określa Minister Finansów.

Art. 20.

Wysokość podatku ustala się w formie różnicy między wartością sprzedanych produktów, obliczoną według rzeczywistych cen sprzedaży, a wartością obliczoną według cen nabycia, z uwzględnieniem marż handlowych lub narzutów doliczanych do ceny oraz prowizji wypłacanych odbiorcom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

8

Art. 22.

1. Podatek obrotowy od sprzedaży produktów wytwarzonych przy użyciu odpadów zamiast surowca pełnowartościowego obniża się o taki procent, w jakim surowiec pełnowartościowy zastąpiony został odpadami.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy produktów, dla których wytwarzania jest ustalona lub powszechnie stosowana określona technologia produkcji przewidująca użycie jako surowca tylko odpadów, oraz produktów wytwarzanych z odpadów, dla których ustalono specjalne stawki podatkowe.⁹
3. Opodatkowanie sprzedaży produktów, o których mowa w ust. 1, stosuje się pod warunkiem, że:
  - 1) dostawca zaznaczy w fakturze, że dostarczony produkt został wytwarzony z surowców odpadowych,
  - 2) użycie surowca odpadowego i fakt ten wynika z ewidencji materiałowej,
  - 3) wydatki i dochody ze sprzedaży zostały w księgowości oddzielone od kosztów i dochodów ze sprzedaży pozostałej produkcji,
  - 4) w ewidencji ilościowej zostały wyodrębnione wyroby gotowe z odpadów lub surowców.

Art. 23.

1. Spółdzielnie inwalidów uiszczają podatek obrotowy obniżony o 6 jednostek procentowych w wypadku osiągnięcia przez nie wskaźnika zatrudnienia inwalidów i osób traktowanych na równi z inwalidami, określonego odrębnymi przepisami.

2. Spółdzielnie inwalidów, które osiągnęły wskaźnik zatrudnienia niższy od ustalonego w przepisach, o których mowa w ust. 1, jednak nie więcej niż o 10% ogólnej liczby zatrudnionych, uiszczają podatek obrotowy obniżony o 3 jednostki procentowe.
3. Nowo powstałe spółdzielnie inwalidów, zatrudniające inwalidów i osoby traktowane na równi z inwalidami w liczbie nie mniejszej od połowy stanu wynikającego ze wskaźnika, o którym mowa w ust. 1, uiszczają w okresie roku, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym po raz pierwszy osiągnęły obrót podlegający opodatkowaniu, podatek obrotowy w wysokości połowy podatku przypadającego przy zastosowaniu ulgi przewidzianej w ust. 1.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli w tabeli stawek podatkowych przewidziano dla spółdzielni inwalidów specjalną stawkę.
5. Spółdzielnie inwalidów korzystają z ulg podatkowych przewidzianych w ust. 1 za każdy kwartał, w którym przeciętna liczba zatrudnionych, obliczona jako średnia liczba zatrudnionych w ostatnim dniu poszczególnych miesięcy kwartału, odpowiada warunkom określonym w tym przepisie.
6. Spółdzielnie inwalidów korzystające z ulg podatkowych, przewidzianych w ust. 1, nie tracą prawa do ulg, jeżeli stan zatrudnienia inwalidów i osób traktowanych na równi z inwalidami został zmniejszony przejściowo poniżej ustalonego wskaźnika wskutek przejęcia istniejącego zakładu bądź uruchomienia nowego zakładu, a spółdzielnia osiągnie ustalony dla niej wskaźnik nie później niż do końca miesiąca, w którym upływa okres 6 miesięcy od daty przejęcia istniejącego lub uruchomienia nowego zakładu.

Art. 24.

1. Ulgi podatkowe nie mogą być łączone.
2. W razie zbiegu uprawnień do ulg stosuje się ulgę najkorzystniejszą.

Art. 25.

Zwalnia się od podatku obrotowego działalność polegającą na:¹⁰

- 2) sprzedaje produktów i usług, na które udziela się dotacji przedmiotowych,
- 3) sprzedaje wyrobów wojskowych,
- 4) sprzedaje produktów gospodarki rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, sadowniczej, leśnej, łąkowej, wodnej i rybnej, z wyjątkiem sprzedaży produktów wytwarzanych sposobem przemysłowym w ramach tej gospodarki oraz sprzedaży drewna,
- 5) sprzedaje produktów naprawionych lub odnowionych, jeżeli w tym celu zostały nabyte, z wyjątkiem produktów określonych przez Ministra Finansów,
- 6) wynajmie:
  - a) lokali na podstawie decyzji administracyjnej o przydiale lokalu,
  - b) przez zakłady pracy zbiorowych pokojów gościnnych pracownikom jednostek gospodarki społecznej,
  - c) lokali i garaże, gdy wynajem ich nie stanowi stałej działalności gospodarczej danej jednostki,
- 7) organizowaniu i prowadzeniu kursów naukowych lub nauczania, odczytów, wystaw, muzeów, publicznych imprez teatralnych, muzycznych i baletowych, zabaw i wieczorków tanecznych, zwierzyńców, świetlic, domów kultury, bibliotek i czytelni, burs, internatów, przedszkoli, przytułków, schronisk noclegowych i innej działalności służącej celom opieki społecznej, a także sanatoriów i domów wypoczynkowych oraz dorywczo organizowania wycieczek, wczasów, kolonii i obozów, jak również innych form wypoczynku.

Art. 26.

Zwalnia się od podatku obrotowego działalność wykonywaną przez:¹¹

- 2) zakłady ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- 3) banki, z wyjątkiem działalności polegającej na skupie i sprzedaży walut obcych oraz bonów towarowych Banku PKO S.A.¹²
- 6) spółdzielnie inwalidów niewidomych i spółdzielnie inwalidów oraz ich zakłady uznane za zakłady pracy chronionej, z wyjątkiem obrotów ze sprzedaży produktów określonych w art. 15 ust. 4,
- 7) spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego, o ile działalność ta jest prowadzona na potrzeby własne spółdzielni.

Art. 27.

1. Jeżeli jednostka gospodarcza obowiązana do uiszczenia podatku obrotowego według różnych stawek nie ujmuje w ewidencji wszystkich danych potrzebnych do określenia podstawy opodatkowania i wysokości podatku lub sporządza wadliwie dokumenty dotyczące rozliczenia podatku i wskutek tego uniemożliwia prawidłowe obliczenie podatku - organ podatkowy ustala należny podatek przez zastosowanie do całego obrotu podlegającego opodatkowaniu stawki właściwej dla produktu najwyższej opodatkowanego w danej grupie, sprzedanego w okresie objętym rozliczeniem.
2. W razie braku możliwości wyodrębnienia przez jednostkę gospodarczą obrotu nie podlegającego opodatkowaniu lub zwolnionego od podatku, podatek ustala się przez zastosowanie stawki podatkowej określonej w ust. 1 do pełnego obrotu.
3. W razie sprzedaży produktu, dla którego nie ustalono ceny w obowiązującym trybie, pobiera się do czasu jej prawidłowego ustalenia podatek powiększony o 10 %, z tym że podstawę opodatkowania stanowi obrót ustalony według cen faktycznych stosowanych.

Art. 27a.

1. Urzędy celne w dokumencie odprawy celnej są obowiązane obliczać należny podatek obrotowy od towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy i przekazywać pobrany podatek za okresy 5-dniowe na rachunek urzędu skarbowego, właściwego ze względu na siedzibę urzędu celnego, w terminie 3 dni po upływie każdego okresu.
2. Jednostki gospodarcze są obowiązane wpłacić należny podatek obrotowy do kas lub na rachunek bankowy urzędu celnego, który dokonał odprawy celnej, w terminie określonym dla uiszczenia cła.
3. Jeżeli przyjmuje się zabezpieczenie majątkowe należności celnych, w tym samym trybie powinny być zabezpieczone należności z tytułu podatku obrotowego.
4. Urzędy celne są uprawnione do egzekucji należności z tytułu podatku obrotowego od towarów sprowadzonych lub nadesłanych z zagranicy.
5. W zakresie nie uregulowanym w ust. 1-4 stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rozliczeń z tytułu cła.

¹³**Rozdział 3**
Podatek od płac

Art. 28.

1. Jednostki gospodarcze uiszczały podatek od płac obciążający koszty ich działalności.
2. Podstawę opodatkowania stanowi suma wydatków pieniężnych oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów, poniesionych bezpośrednio przez jednostkę gospodarczą z tytułu wynagrodzeń za pracę wykonaną przez osoby fizyczne na rzecz tej jednostki, z wyjątkiem:
  - 1) wypłat z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielnach,
  - 2) rekompensat pieniężnych z tytułu wzrostu cen detalicznych.
3. Z podstawy opodatkowania wyłącza się:
  - 1) wydatki uznane odrębnymi przepisami za nie mające charakteru wynagrodzeń za pracę,
  - 2) w organizacjach, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 12, wydatki pieniężne na wynagrodzenia wypłacane pracownikom zatrudnionym w tych organizacjach przy realizacji ich zadań statutowych (niegospodarczych).
4. Stawkę podatku od płac ustala się w wysokości 20% podstawy opodatkowania.

Art. 29.

1. Wolne są od podatku od płac jednostki gospodarcze utworzone na podstawie porozumień między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządami obcych państw (art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5), jeżeli wynika to z tych porozumień.
2. Minister Finansów ustala ulgi w podatku od płac dla spółdzielni inwalidów i innych jednostek gospodarczych zatrudniających inwalidów i osoby traktowane na równi z inwalidami. Środki uzyskane z tytułu obniżenia kwoty podatku przeznacza się na fundusz rehabilitacji inwalidów.

14

Rozdział 7
Przepisy szczegółowe, przejściowe i końcowe

Art. 54.

1. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określa:
  - 1) szczegółowe zasady obliczania podatków oraz terminy i tryb ich płatności,
  - 2) zasady opodatkowania nadmiernych ubytków produktów, a także wzory rozliczeń (sprawozdań, deklaracji) podatkowych oraz tryb ich sporządzania i przedstawiania organom podatkowym.
2. Minister Finansów, w wypadkach gospodarczo uzasadnionych, może wprowadzić w drodze rozporządzenia, z wyjątkiem wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego oraz produktów ropopochodnych, podmiotowe i przedmiotowe ulgi i zwolnienia podatkowe.
3. Minister Finansów przekazuje właściwej komisji sejmowej informację o wprowadzonych w ciągu roku ulgach i zwolnieniach podatkowych.

Art. 57.¹⁵

1. Minister Finansów dla określonych produktów bądź grup produktów, których dotyczy stawka podatku obrotowego w wysokości 20% osiągniętego obrotu, oraz dla usług, których dotyczy stawka - 5% podstawy opodatkowania (art. 15 ust. 1 i 5), może w okresie do dnia 31 grudnia 1992 1993 r. stosować zwolnienia od podatku i ulgi podatkowe oraz obniżać bądź podwyższać stawki podatkowe, jeżeli uzasadnia to poziom cen.
2. Zwolnienia od podatku obrotowego, ulgi podatkowe oraz wysokość stawek podatkowych, o których mowa w ust. 1, określa się w tabeli stawek (art. 15 ust. 8).

16

Pkt 3-5 skreślone

u_{st.} 3 skreślony

Pkt 2 skreślony

o podatkowanie gier losowych i zakładów wzajemnych reguluje ustan "o grach losowych i zakładach wzajemnych" Dz.U. z 1992 r. Nr 68, poz. 341

Pkt 3 skreślony

o podatkowanie gier losowych i zakładów wzajemnych reguluje ustan "o grach losowych i zakładach wzajemnych" Dz.U. z 1992 r. Nr 68, poz. 341

u_{st.} 2 i 3 skreślone

art. 21 skreślony

u_{st.3} skreślony

p_{kt} 1 skreślony

p_{kt} 1 skreślony

p_{kt} 4 i 5 skreślone

Przypisy rozdziału 3 tracą moc z dniem 1 stycznia 1992 r.

Rozdziały 4-6 skreślone

a_{rt.} 55 i 56 skreślone

A rt. 58 skreślony